

Η άμυνα της δημοκρατίας

Η μεγαλύτερη απειλή για τη φιλελεύθερη δημοκρατία και τις ευρωπαϊκές αξίες δεν προέρχεται ούτε από τη στρατιωτική μηχανή αυταρχικών καθεστώτων, όπως το καθεστώς Πούτιν, ούτε από τις τρομοκρατικές επιθέσεις των τζιχαντιστών. Η μεγαλύτερη απειλή προέρχεται από το εσωτερικό των κοινωνιών μας, από πολιτικά και ιδεολογικά κινήματα που εκμεταλλεύονται κάθε περιθώριο που παραχωρεί το κράτος δικαίου για να διαβρώσουν τη συνοχή της κοινωνίας με στόχο την ανατροπή της πλουραλιστικής δυτικής δημοκρατίας.

Ένα τέτοιο χαρακτηριστικό παράδειγμα εχθρικού προς τις ευρωπαϊκές αξίες κινήματος αποτελεί η τουρκική οργάνωση των Γκρίζων Λύκων. Τις δεκαετίες του '70 και του '80 είχαν γίνει γνωστοί κυρίως για τις επιθέσεις τους σε οπαδούς και ακτιβιστές αριστερών τουρκικών οργανώσεων. Στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, όταν απόλυτη προτεραιότητα θεωρούνταν η υπεράσπιση της φιλελεύθερης δημοκρατίας από τον κομμουνιστικό – υπαρκτικό ή φανταστικό – κίνδυνο, πολλές πολιτικές ομάδες, παρότι εχθρικές προς τη δυτική δημοκρατία και τις αξίες της, είχαν στηριχθεί από δυτικές κυβερνήσεις και οργανισμούς για να αντιταχθούν στην κομμουνιστική επέκταση. Στο πλαίσιο αυτής της παράλογης λογικής, ο εχθρός του εχθρού μου είναι φίλος μου, οι Γκρίζοι Λύκοι δρούσαν ανενόχλητοι σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες που φιλοξενούσαν τούρκους μετανάστες.

Σήμερα η δηλητηριώδης ιδεολογία των Γκρίζων Λύκων εξαπλώνεται σε όλες τις χώρες όπου υπάρχει τουρκικός πληθυσμός και διαβρώνει θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες: υποθάλλει τον ρατσισμό και τον αντισημιτισμό, εμποδίζει την ομαλή ενσωμάτωση των μεταναστών στις ευρωπαϊκές

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗ
ΚΟΥΚΟΥΛΑ

κοινωνίες και οξύνει τις αντιθέσεις ανάμεσα σε εθνικές ομάδες υποστηρίζοντας έναν ακραίο τουρκικό εθνικισμό. Οι στενές υπόγειες σχέσεις των Γκρίζων Λύκων με το βαθύ τουρκικό κράτος είναι γνωστές εδώ και δεκαετίες. Η συνεύρεση του τουρκικού εθνικισμού με το πολιτικό ισλάμ είναι μάλλον πρόσφατη απέκτησε νέα δυναμική όταν πριν από μερικά χρόνια ο πολιτικός καθοδηγητής των Γκρίζων Λύκων και αρχηγός του Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης (MHP) Ντεβλέτ Μπαχτσελί έγινε κυβερνητικός συντάξιος και απαραίτητο στήριγμα του κόμματος του προέδρου Ερντογάν.

Στο επίκεντρο της ιδεολογίας του κόμματος του Μπαχτσελί αλλά και των Γκρίζων Λύκων συνεχίζει να βρίσκεται ο «ιδεαλιστικός» τουρκικός εθνικισμός, αλλά οι αναφορές στο Ισλάμ έχουν ενισχυθεί. Το Ισλάμ λειτουργεί ως αντίλογος στην επιρροή των κοσμικών, φιλελεύθερων και συχνά πλουραλιστικών ιδεών, όπως τα δικαιώματα των μειονοτήτων και η ισότητα των δύο φύλων. Είναι το ιδεολογικό πεδίο όπου οι Γκρίζοι Λύκοι συναντώνται με τους ριζοσπάστες ισλαμιστές. Αυτή η «τουρκο-ισλαμική σύνθεση» αποτελεί σήμερα τη βασική ιδεολογία του τουρκικού δεξιού εθνικισμού που χρησιμοποιεί συστηματικά τη συνωμοσιολογία, σύμφωνα με την οποία ο τουρκισμός απειλείται διαρκώς από εσωτερικούς και εξωτερικούς εχθρούς.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι αρμόδιες αρχές πολλών κρατών-μελών παρακολουθούν με αυξανόμενη ανησυχία την εξάπλωση της επιρροής των Γκρίζων Λύκων. Δεν υπάρχει κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αντιμετώπισης αυτής της πολυσύνθετης πρόκλησης. Η πρώτη πρωτοβουλία για την απαγόρευση της οργάνωσης των Γκρίζων Λύκων προήλθε από τη γαλλική κυβέρνηση το 2020 μετά τη συμμετοχή οπαδών τους σε βίαιες διαμαρτυρίες εναντίον κούρδων και αρμενίων ακτιβιστών. Στην Αυστρία, η επίδειξη των συμβόλων των Γκρίζων Λύκων απαγορεύεται από τον Μάρτιο του 2019.

Τα ευρωπαϊκά κράτη δεν μπορούν βεβαίως να ελέγξουν την πολιτική δράση και επιρροή τέτοιων εξτρεμιστικών οργανώσεων στο εσωτερικό της Τουρκίας. Οφείλουν όμως να αναλάβουν αποφασιστική δράση για τον έλεγχο και τον περιορισμό της χρηματοδότησης και της στήριξης που η Αγκυρα παρέχει στις ευρωπαϊκές θυγατρικές των Γκρίζων Λύκων. Το κράτος δικαίου δεν πρέπει να φανεί ανίσχυρο απέναντι στους δεδηλωμένους εχθρούς του. Εάν κριθεί απαραίτητο, οι ευρωπαϊκές χώρες δεν θα πρέπει να διστάσουν να προχωρήσουν σε διάλυση των δομών της οργάνωσης αυτής και να κόψουν τον ομφάλιο λώρο που τη συνδέει με την Τουρκία.